

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Subotica, 1921. évi augusztus hó 28.

Ára helyben és vidéken
1/2 dinár, vagy 50 para.

XXII. évfolyam 191. sz. a Vasárnap

Megjelenik minden délután vasár- és Ünneppnap kivételével
Telefonszám: kiadóhivatal 8-58, szerkesztőség 6-10.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
negyedévre 150 K, egy óra 50 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Subotica.
Regenta Alexandra-utca — Leibach-palota.

„Örök a bestia.”

Dágon, Melitta, Béliál, Asztarte, — a pogány világ vérvó bálványai, a nagy irtózatok, borzalmak és kegyetlenségek még mindig nem a multakba vesző idők réghalott kísértetei. Az állatiasság, a kultúrával nem enyhített, csak szomjasabbá tett bestialitás nem veszett ki, nem is gyöngült az alatt a százezer év alatt, ami barlanglakó őseinktől elválaszt. Nem igaz az, hogy a kegyetlenség, az embertelenség paroxizmusa, mint valami átkozott atavizmus időnkint föllázad az erkölcs és érelem törvényei alól s egyébként a tiszta moralitás, az ölni nem tudó emberszeretet és az ártani nem tudó jószág uralkodik az emberiségen. A kultúra, a hazugság és nem a bestialitás. A kultúra elkendőzi a gyilkos szándékokat, behajporozza a gyilkos indulat pirját és letörli a vért a kezekről. A kultúra liliputi tanításai selyemszálakkal kötik le a gyilkosság Gulliver-ösztöneit. De milyen sirnivalóan gyöngök ezek a köielekek s milyen megdöbbentően szabad ez a lekötöttség. Hol a kultúra fékező ereje, hol vannak az erkölcsi szabályok tilalmi, hol van — fáj leírni a szót — hol van a vallás tanítása, amikor az ember kezébe veszi a gyilkos szerszámot? Lehullik minden mint a falról a vakolat. A gyilkosság ősi ösztöne véres meztelenséggel követeli színtét nélkül véres áldozatait. Szinte azt szeretnénk mondani, hogy az ember, aki megszelidítette háziállatait, az ember maga még nem szelidült meg, még ma is vad állat, amelyik gyilkol a gyilkosság izgalmaért, a vér szagaért. Ki ad itt hitet, ki ad itt vizsgálatot?

Irtózatos hírek érkeznek a török-görög harcterről. A törökök leoldósítják a falvak görög lakóit, melyeket ki kell üríteniük s a görögök leoldósítják azokat a törököket, akik az ő kiürített területeiken élnek. Az irtózatnak, a kegyetlenség fekete miséjének, az örök bestialitásnak hazája lett a Claude Farrère színeiben tündöklő Kisázsia. Itt mérszáróltak le a törökök tizezerszámra vad gyűlöletükben az örményeket, kiknek csontjai még évek múlva is ott fehéredtek eltemetetlenül, összezsúfolva az országutak mentén. Itt dul már hónapok óta s ami a legborzalmasabb, változó szerencsével az a háború, mely összegyűjtötte az emberi elaljasodás brutális szenvedélyeinek állati ösztöneit fájdalommal kivételküliségben... Hol van az ókorok mitológiai derűje, amikor szüzet kellett áldozni a bálványoknak, hogy hő legyen a termés, hogy ne öntsé el a szent folyó a mezőket, hogy földrengés ne döntse össze a co-

lópókra rótt házakat. Ennek az áldozatnak volt értelme, az istenneknek kedveskedtek vele félig állati sorban gubbasztó értelműk szent hite szerint s valami olyan jószágot, bőséget és nyugalmat vártak az áldozatért, mely mindannyiuknak jóléte volt. És a mai kor kultúrája, a mai idők erkölcsi felfogása felháborodva bélyegzi barbárnak e kort és bestialitának az áldozatot. Hol van akkor szó, amelyik ha már nem tudja kifejezni, legalább utána tudna kulogni az erkölcsi érzés s az emberbe vetett hit irtózatos kétségbeesésének, amelyik kell, hogy hatalmába kerítsen mindenkit, a kinek lelkét nem szennyezte be a gyűlölet s keze tiszta maradt a vértől...

Hol az „acélfürdő“ erkölcsnevesítő ereje? Hol vannak a prédikátorok, akik erkölcsi megújho-

Feloszlatták a zágrebi községtanácsot.

— Nem küldtek képviselőt Péter király temetésére. —

Zagreb. A horvát-szlavon tartományi kormány, illetve a belügyminisztérium zagrebi kirendeltsége Zagreb város községtanácsát feloszlatta, mert a községtanács többsége az állami gyász alkalmával olyan magatartást tanúsított, ami erősen sértegte a nemzetiségi érzületet. Ennek következtében az állami hatóságok kijelentették, hogy a jelenlegi zagrebi községtanáccsal nem működnek együtt.

Csődbe jutott a maximálás.

Az exportárak visszaállították a szabadforgalmat.

Mindenki tisztában van azzal, hogy a drágaság tűrhetetlen. Azzal is tisztában van mindenki, hogy elkerülte az ideje annak, hogy az árak további, szédülékes és korlátlan emelkedése ellen hatályos rendszabályokat kell folyamamba tenni. Ennek a szükségletnek fölsmerése készítette a szociálpolitikai minisztert arra, hogy elrendelje az árvizsgáló bizottságok megalakítását és az árak maximálását.

Az árvizsgáló bizottságok megalakultak és megkezdtek — első sorban — a piaci árak maximálását.

Sajnos, az eddigi tapasztalatok nem nagyon biztatok, hogy az akció meghozza a kívánt eredményt, azt, hogy az eddigleg olcsóbb árakon lehessen bevezetni a piacon a legszükségesebb megélhetési cikkeket; sőt ellenkezőleg az akció eddigi eredménye abban a szomorú tényben nyilvánul, hogy a legszükségesebb elemekhez ugyazóval teljesebben eljutottak a piacról és ha a fogyasztó mégis hozzá akar jutni, drágábban kell megfizetnie, mint a maximálás előtt.

Nem volt tehát megjelölve, hogy az árak maximálása nem vonja

dást vártak a háboru nyomán? Jobbak lettünk-e, szelidebbekké váltak-e az indulatok, bekésségsébbé a szándékok és türelmesebbé az ember? „Vér, vér, vér, vér, sok vér, vérből golfi áram“... a válasz minden égető kérdésre, mely a háboru számadásából valami szeretne kimenteni az erkölcsi megújodás s az emberbe vetett hit számára. A fuldokló remény nem lát partot s nem talál egyetlen olyan jelenséget se, amelynek szalmaszékvizsgálásába bele tudna kapaszkodni. Feneketlen örvény, megmászhatatlan meredek, fojtó hullaszag és vériszapos pocsológy, — a hit felhői közül, a remény szivárványhidjáról ide zuhantunk. Hitek szétföredezhetnek, erők elapadhatnak, tudás elhagyhat bennünket, csak egy marad örök, változatlan, ugyanez: a bestialitás.

A zagrebi községi tanács ugyanis nem küldött képviselőt Petár király temetésére. A temetési szertartáson csak a kisebbségi képviselők vettek részt. Hir szerint a községtanács feloszlattása a munka és a rend biztosításáról szóló törvényen alapul, más értesítés szerint pedig egy régebbi horvát országos törvényre hivatkozik a feloszlattás kimondó rendelkezés.

háboru után az árak csökkenését. A háboru alatti tapasztalatok megmutatták, hogy az ármximálásnak gyakorlatban az a hatása, hogy az árak eltűnnek s ami forgalomban marad, az megdrágul.

Hivatalosan még nem törölték el az ármximálást, azonban már eddig is óriási rést ütöttek rajta. A kormány ugyanis rendelkezett úgy intézkedett, hogy az ármximálás az export célokra vásárolt áruira nem vonatkozik. A kormányintézkedés érthető és természetes. Az exportból az államnak óriási bevételei vannak s a kivétel az egyetlen módja a valuta megjavításának. Az elmúlt évben a külföldre szállított tojásért ötvénhat millió sveici frank jött az országba s a pénzügyi kincstár harminkévt millió korona vámbevétellel tett szert e réven. Az állam nem nélkülözheti ezt a jövedelmet s föl kellett mentenie az export-árut a maximálás alól. Minthogy azok közül az árak közül, amelyeknek az ára maximálva van, tojásnak kivül húst, zsírt, baromfi szállításnak ki nagymennyiségben, — a legfontosabb elemek voltak éppen nemcsak maximálva. Mert az csak természetes, hogy ha az exportör

azért az áruért, amit ő vesz meg, minden ellenőrzés és korlátozás nélkül megfizethet bármely árat, a termelő nem fogja az áruját sem a piaci kofának, sem a gazdaasszonynak eladni, akik maximális árat fizetnek.

Ha a kormányrendelet nem intézkedik, pedig eddig nem intézkedik arról, hogy a külföldre szállító exportör a helyi szükséglet kielégítésére köteles árut adni, akkor az egész maximális csődbe jutott.

Ha az exportörökét kényszerítik, hogy a helyi szükségletet a maximális áron elégtessék ki, — ezzel megint az exportot teszik tönkre, a kereskedők nem vásárolhatnak, arról nem is szólva, hogy az ilyen rendelkezés ellenőrzése majdnem lehetetlen.

Az ármximális rendelet végrehajtása egyébként haladt a maga rendes útján. Megirtuk, hogy a megyei árvizsgáló bizottságok Somborban együttes ülést tartottak és alaposan, behatóan megfárgyalták a kérdést.

Az értekezleten elhangzott vélemények a maximális eljárás mellett és ellen. Kétségtelennek tartjuk, hogy az előjárt módozatokban bizonyos változásokat tesznek és módokat keresnek, hogy az egész árszabályozás egységes elvek szerint hajtassék végre. A különböző városok és községek piaci árai között nem lehetnek árkülönbségek, mert az áru természetesenül egy ózonlik, ahol magasabb árakat talál.

Ugy tudjuk, hogy dr. Pletikoszits András suboticiai polgármester ma ez ügyben érintkezésbe lépett a vármegyei alispánnal, aki elnöke a megyei árvizsgáló bizottságnak, és behatóan fárgyaltak a szükséges intézkedések megtételének módjáról.

A kérdés rendkívüli horderejéről mindenkit egyaránt érdeklő fontosságáról, minden tényező át van hatva. A feladat az, hogy meg kell találni a célhoz vezető utat és módokat. Az eddigi módszer nem biztató.

Egységes, országos akcióra lenne szükség, amelyet az erre illetékes kormányzati szervek és pedig a belügyminiszter és a szociálpolitikai miniszter együttesen kezdeményezne és hajtana végre az egész országra kiterjedő érvényű kormányzati rendelkezésekkel, esetleg árukiviteli korlátozások elrendelésével.

Az árak legtermészetesebb szabályozója maga a forgalom. Ha van bőven áru és erős a kínálat, az árak maguktól szabályozódnak, ha ellenben — mint most a maximálás következtében — eltűnik az áru és a vevőnek formális hájtóvadászatot kell rendezni, hogy csak hozzájusson az áruhoz, akkor természetesen utólrhetetlen magasságra szöhetnek fel az árak és nincs korlátja az ármelkedésnek.

Az ármegállapítás problémája szinte leküzdhetetlen akadályokkal jár és bárhol kezdjenek is hozzá, bármely ponton is, kiderül, hogy

szinte lehetetlen a végleges megoldás.

Csakis a megkönnyített szabad vegény szabályozhatja némileg az árakat, természetesen megfelelő kormányintézkedésekkel.

Az árak csökkentésének egyetlen gyakorlati módja, hogy külföldről lehetővé váljék olyan áruk behozatala, amelyek olt olcsóbbak s ha az ellátásra szoruló városok részére kijelölnek egyes körzeteket, amelyekből nem lehet árut kivinni, addig míg a helyi szükséglet kielégítve nincs.

Befejezték a rendőrségát szervezését

A belügyminiszteriumban hónapokig tárgyalta egy bizottság a rendőrség újjászervezésének ügyét, hogy a végleges törvénytervezetet kidolgozzák. A munka, amely a legmodernebb külföldi rendőrségi szervezetek után készült, néhány nappal ezelőtt befejeződött és amint összeült a nemzetgyűlés, azonnal megszavazzák, hogy még ebben az évben hozzáfoghassanak a keresztülvételéhez.

A végleges tervezet szerint a rendőrség élén állana a **rendőrigazgatóság**, amely a belügyminiszteriumnak lesz alárendelve. A rendőrigazgatóság főnöke egy államtitkár lesz, valószerűleg a belügyminiszterium rendészeti osztályának a jelenlegi főnöke **Lázics Zorka**. A rendőrigazgatóság alá fognak tartozni a **kerületi rendőrfőnökségek**, amelyeknek hatásköre ugyanolyan lesz, mint a politikai kerületi főnökségeké. A kerületi főnökségek **járásai főnökségekre** fognak oszolni, a járáskor pedig városokra és községekre. Ezeknek az élén főnökök fognak állani, akiknek a rendelkezésére modern rendőri szervezet fog állani.

A rendőrség keretébe fognak bevonni a csendőrséget, amelynek a hatáskörébe fognak tartozni a pusztlák és a tanyák. A csendőr-

ség kiegészítő része lesz a rendőrségnek és mint ilyen, az országos rendőrigazgatóság alá fog tartozni.

A jelenlegi rendőrségi tisztvisel-

Német-amerikai békeszerződés aláírása

Berlin. Csütörtökön délelőtt Rosen német külügyminiszter és Dresel amerikai ügyvivő aláírták a német-amerikai békeszerződést. A szerződés úgy lényegileg, mint tartalmazásában lényegesen eltér a versaillesi szerződéstől. Kihagyják belőle a népszóvetségre, európai kérdésekre, háborús bűnösök megbüntetésére és Németországnak a háború felidézésében való bűnösségére vonatkozó pontokat.

Egyenlenség a szovjet-kormányban a segélyakció miatt.

Az S. H. S. királyság akciója az éhező orosz gyermekért. — A szovjet közeledése a kapitalizmushoz.

Páris. Moszkva jelentés szerint a népbiztosok közt a külföldi segély miatt a legnagyobb egyenlenséget uralkodik. Trocki, Bucharin, Radek és a többi szélsőségesek erősen támadják mindazokat, akik a mérséklet és megengedő politikáját folytatják. Trocki szerint a szovjetkormány haszontalanul fecsérel idejét a tárgyalásokkal és kompromittálja önmagát, amikor a külföldtől kér segítséget, holott erős eszköz áll rendelkezésére az inség ellen. Ez az eszköz a vörös hadsereg, melyet a kapitalista államok ellen kell indítani és erőszakkal kell megszerezni a szükséges cikkeket.

A beográdi gyermekvédelmi központ akciója.

Beograd. Dr. Popovics, az Országos Gyermekvédelmi Liga vezetője, Genéből táviratot kapott, melyben a Nemzetközi Gyermekvédelmi Liga felhívja a Szerb-Horvát-Szlóven királyságban levő ligákat, hogy az éhező orosz gyermekek százezrei számára küldjenek segítséget. A felhívás szerint a

lők nagyobb részét át fogja venni az állam, de meg fogja követelni, hogy a legrövidebb időn belül valamennyien megszerezze a szükséges tudást és képesítést.

Amerika minden hadisarcáról lemond. **Newyork.** A német-amerikai béke aláírása feltűnően egyszerű keretek közt folyt le. A ceremónia tíz percig tartott. Beszédeket nem mondtak. A német külügyminiszter az aláírás után kijelentette:

— Remélem, ennek az okmányoknak aláírásával a két állam közt a békeállapot helyreállt s a barátságos kapcsolat létrejött.

történelemben még nem volt példa arra, amilyen állapotban az orosz gyermekek tömegei szünylőnek, amelybe még ezekben milliói juthatnak

Az Országos Gyermekvédelmi Liga a Vojvodinában is akcióit fog indítani a szenvedő orosz gyermekek megmentése érdekében.

Az orosz kormány nem fogadja el a francia segítséget.

Riga. Az orosz szovjetkormány el fogja utasítani Anglia és Franciaország kiállításba helyezett segítségét az éhínség leküzdésében, mert nem hajlandó elfogadni a kiszabott feltételeket, nevezetesen azt, hogy a mostani kormány vállalja el a cári kormányok adósságait.

Románia is segít.

Páris. Bukaresti jelentés szerint a román minisztertanács elhatározta, hogy csatlakozik az Országos segélyezésére megindult nemzetközi akcióhoz. Varsóban a lengyel kormány ugyanily határozatot hozott.

TARCA.

Levelek egy uri hölgyhöz.

Közl.: Szépekér.

VIII.

Ugy van, tisztelt barátnóm. Azok az asszonyok, akikről azt szokták mondani, hogy „divatban vannak”, akik „dernier chic” és akik olyan jól tudnak bánni (és elbánni) a férfiakkal, ezek a modern nőtények, akik ragyogó tulajdonságaikkal úgy elhomályosítják a többi nőszemélyeket, mint a briliánsok a csehitveget és a fénylő csillagóriás a tejt csillagörpét, ezek az asszonyok nemcsak van és vér, hanem egy kicsit irodalmi alkotások is. Néha nem olyan sikerültek, mint egy művészi regény vagy egy mesternovella, de azért „egészen olvasható dolgok” s mindenesetre elég kedves jelenségük, akik nekünk igen-nagyon tetszenek, mert végre is: *ők a mi teremtményeink*, azoknak a tárcáinknak a csinos produktumai (*made in Hungary*), akik nemcsak *tölük* és *nikk*l irtak, de *őket* irtak meg.

Az irodalomnak nem egyszer voltak már hasonló sikerei és Szofoklesztől máig többet változtattak a nők gondolkozásán az írók, mint az anyák és a kormányantok... Ha impressziókra hajló fiatal lányok és művelt urhölgyek egy-két évtizedig szorgalmasan olvasgatják az elmé-

kedéseket, amelyeket *tölük* és *le*veleket, amelyeket hozzájuk írunk, csoda-e akkor, ha bizonyos idő múlva emlékeztetnek bennünket a női jellemekhez, akikkel ezekben az írásokban találkoztak? Ez alakokhoz, akiket a vágyunk teremtet meg, s az ambícióink emelt ki a nők százezrei közül? S csoda-e, ha lassankint olyanokká válnak, amilyenekké a fantáziánk óhajta őket tenni? Olyanná, amilyen például Maga?

Nem csoda. Az irodalom sok helyen vezet kárba, de a nőknél soha. Az irodalom nem hiába beszél, ha asszonyokról van szó, s a legjelentékenyebb belletrista többit változtat a nőolvasók világnézetén, mint a leg-hatalmasabb publicista minden ő dialektikájával és argumentumainak a gazdagon fölszerelt arzenáljával az ellenpárt politikai meggyőződésén. Nem akarom állítani (mert nem tudom bizonyítani), hogy a szép-irodalom megjavította a nőt, de hogy érdekesebb tette, az egészen bizonyos. Mennyivel kevésbé érdekesebb volna Maga, kedves hölgy, ha nem olvasta volna a moderneket, hanem csak azokat a történeti regényeket, amelyeket a kedves szülei örökölték, s amelyek az „*ősi*” könyvtárának az alapsja voltak!

Az asszonyok különben nem volnának oly vonzók — de talán még

oly szépek se! — ha Homerosz óta egészen Drasche Lázár Alfrédig nem ilyeneknek festenek őket a lírai költők és az elbeszélő írók. Ha erre a rengeteg nagy népképzőirodalomra nézünk, be kell hogy lássuk, hogy nem mind jön az istentől, ami a nőknél isteni. Sokat tett hozzá az ember és elősorban az irodalom, az ő nukluszával, a bálványimádásával, a sztűnek és az asszony, a dicsőítéssel, amely nagyban fokozta a természet női remekének az önbizakodását. A Vénusz-imádat és a Madonna-kultusz nemcsak a hatalmát, a szépségét is emelte nőnek. Mert a hatalom szépíti. A cselédleány, akit az ura elvesz, nemcsak rangban emelkedik, de meg is csinosodik. S az asszony, akit magas piedesztálra állítanak, méltóvá lesz a talapatához, hozzája nő, s megnővekszik, megszépül tőle. A korlátolt emberre, ha magasabb állásba jut, mint amilyenre a tehetségei képesítik, azt szokták mondani: Akinek az uristen hivatalát ad, hozza észli is. A „kis nő”-re, aki nagyobb karriert csinál, mint amekkorára taksálták, szintén áll ez a törvény: az ő hivatalához is megjön neki az ügyessége, a szépsége, a tapintata és mindaz, ami szükséges hozzá...

Az irodalom sohasem volt közönyös a nő iránt, mindig foglalkozott vele, mindig — honny soít qui mal y

Német segélyakcióban.

Berlin. Pénzügyi körökben hírlék, hogy tárgyalások indultak meg a szovjetkormány képviselői és több német bank között több millió márká hitel tárgyában, melyet az orosz kormány igénybe akar venni.

A zsidók menekülnek Oroszországból. **Lemberg.** Oroszországból és Ukrajnából a zsidók tömegesen menekülnek Keletgaliába. A menekültek száma 100,000-re rug.

Megnyílik a novisádi terménytőzsde.

— Saját tudósítónktól. —

Hirt adott már annak idején a „Bácsmegyei Napló” arról, hogy a novisádi terménytőzsde munkálatai megvalósulás felé közelednek. A novisádi terménytőzsde nék rendkívül nagy a fontosságú közgazdasági szempontból. Eltekintve attól, hogy az árakat szabályozza és lényegesen megkönnyíti a terményforgalmat, a speciális első minőségű bácskai buznának és más a Bácskában a többitől jobbminőségű terménynek biztosítja úgy az ár mint az elhelyezés elsőbbségét.

A tőzsde munkálatait vezető bizottság a megnyíló tőzsdére vonatkozólag a következő értesítést adta ki:

A Novisádon alakult *uj termény-tőzsde augusztus 30-án nyílik meg*, ekkor tartják az első tőzsdegyűlést. Tőzsdénapok hetenként kétszer kedden és pénteken délelőtt 11-től 12-ig (Andrássy utca I., első emelet alatti) tartatnak. A börzén a következő árak jegyzetnek: buza liszt és a többi malomtermékek, olajmagvak, mezőgazdasági termékek és pedig: kender, burgonya stb.; olaj, zsír, szalonna, méz, gyapjú, bőr, alkohol, bor és szezese italok továbbá szilva, lekvár, dió, fa, szén stb.

Kinevezett tőzsdéigénykők: Ivań I. Jur, Jack Kapon, Manojlo Manó,

pense — dolgozott rajta, s jókora könyvtárat lehetne összeróni arról, hogy regények és novellák olvasása és drámák, meg vígjátékok megtekintése nélkül milyen maradt volna s az olvasásuk és a megtekintésük révén milyenekké lettek az intelligens asszonyok. Nem nevezem meg ezeket az írót, mert nagyon sokan voltak és nagyon sokan vannak — többen, mint ahányan a neve ebben az újságban elfér, s mindnek része van abban, hogy Maguk, édes milady, oianok, aminők. Olyan tökéletesek, amilyeneknek tartják magukat és olyan tökéletlenek, aminőknek tartjuk őket.

Magyarországon például a huszadik században szellemesek lettek az asszonyok. Az írók minden eszritűket beléjük lehelték, s némely olvasójuk már-már elmésőbbé lett a kedvenc irójánál. Egyre jobban sa porodtak a fiatal században azok a nők, akikkel „lehetett beszélni”, s akik megértették a tréfát. (A szellemesség tulajdonképpen ott kezdődik, mikor az ember megérti a tréfát.) Az írő, aki alapjában véve a legönzettelenebb lény a világon, minden szellemét a nőre pazarolta, s így többet költött rája, mint az, aki ékszerrel és cobolyprémekkel halmozta el, s a drága nő már kezdett olyan okos lenni, hogy az írő egy szép napon azt vette észre, hogy kezd félni tőle... De jött a Nagy-

— **A magyar választójog — Tisza István választójoga.** Budapestről jelentik: A kormány elkészítette a választójogi reform tervezetét. Mint hírlk, Bethlen gróf miniszterelnök álláspontja az, hogy a választójog körülbelül olyan méretű legyen, amilyent gróf Tisza István helyesnek tartott.

(x) **Hétfőn jelenik meg a »Minerva«** nyomda Rt. kiadásában: a) Rendelet a moratóriumos állapotnak a BBB területén való likvidálásáról; b) Rendelet az egyes perenkívüli szabályok és a bírói eljárás s törvényeknek a polgári perrendtartásban való módosításáról; c) Rendelet a törvényben és a rendeletekben kiszabott pénzbüntetéseket és bírságok egységének megváltoztatásáról. **A három rendelet horvát és magyar szövegét kiadásának ára 50 korona.** Megrendelhető lapunk kiadvivatalában.

5530 koronát jutaltott ismét Pietsch Ferencé, a Műpártoló Kör elnöknője, folyó hó 14. és 15-én tartott szindarab és gyermek-kabaré tiszta jövedelméből a Gyermekvédő Liga javára. 5036

(x) **Beiratások a városi zenedében** kezdődnek szeptember 1-től 5-ig a régi és 5—10-ig az új növendékek részére, minden nap 10—12-ig és 3—4-ig. 4983

(x) **Néptanítók figyelmébe!** Azok az elemi-iskolai tanítónők, valamint tanítók urak, kik a vezetőség alatt álló iskolai vagy osztály érkeket szívközlő viselik s egyben maguknak könnyebbé, valamint némi kis anyagi előnyt kívánnak biztosítani, sziveskedjenek címzetten egy levelező-lapon Berényi Zeigmond úrral Osijek közli-9127

(x) **Varrógépkereskedők figyelmébe** ajánljuk, hogy a régismert Em. Fischer cég, Zagreb, Jurisiceva-ul. 6. külön nagyban varrógéposztályt rendezett be. 4858

— **Dr. Vécsei Jenő** orvosi rendelője nemi betegék részére. Rendel délelőtt 7—9-ig. Deblán 2-től fél 4-ig és 5—7-ig. Lakás: Cyrill-metoda-ter 12. I. emelet, Vojnich Piroksa-féle ház.

(x) **Az S. H. S. iskolák részére** elűtött új lakási, iskolai irkák és gyakorlati füzetek a legelőnyösebben körveleltől és első lézből magától a Lustig-féle oszleki irka- és naptárgyártól szereshetők be. 4088

(x) **A Židovska Banka suboticiai fiókja** már most elfogad előjegyzéseket az 500 millió 7%-os beruházási államlapokra, amelyek jegyzése szeptember hó folyamán történik. Egyben biztosítja az aláíróknak az átírás felhívásban nyújtandó összes kedvezményeket. 4854

(x) **Uri asszonyok** az őszi és téli szezonra kosztümöket, francia ruhákat és köpenyeket **Weinerth** női divatszalonjában (Subotica, Pajo Kujundžić (Wesselényi)-u. 222.) a legújabb divatmodellek szerint és legutányosabban készíthetetik. 4920

(x) **Dnplmalata-sőr** egy pohár hat korona a strandon. 5010

(x) **Rož Olga** kozmetikai intézetében Reg. Alexandrova-(Kossuth)-ulica 21. sz. alatt az Angol Magyar Bank palotájában, félemeleten, modern szépécpótlás, arcórbáramlás, alkalmatlan haszálkak, pattanások, szentőlesők, szepilek, májoltok végleges eltávolítása. Saját készítményű, kiváló hatású kenőcsök, puderek, gyógyszappanok.

(x) **Dr. Kosztolányi Árpád** orvos rendel Wilson-(Damjanich)-utca 34. szám alatt (a polg.-iskola mellett) csecsemők és gyermekbetegeknek délelőtt 9—11-ig, bér- és nemi-betegeknek délután 3—5-ig. (Salvarsan-oltások vérbaajosok-nak). 3993

Lakás-bejelentéshez

előírt nyomtatványok minden könyvkereskedésben KAPHATÓK.

Hirdetmény.

Szeptember hó 1-ig a háztulajdonosoknak be kell jelenteni a lakásokat.

Az új lakásrendelet végrehajtási szabályzatának 10-ik cikke értelmében:

A háztulajdonosok 1921. szeptember 1-ig kötelesek pontosan bejelenteni a bérbeadott s önmaguk által lakott helyiségeiket. A bejelentést a korlátozás alól mentes házak tulajdonosainak is meg kell tenniük. A lakásbizottság határozatait ezen bejelentésekre logja alapítani.

11-ik cikk: Az előző cikkben említett bejelentéseknek a következő adatokat kell tartalmaznia:

1. Utcat, házszámot, a tulajdonos és bérlő vezeték- és keresztnévét, valamint foglalkozását.
2. A családtagok, valamint otllakó egyedül álló személyek és szolgálók számát, nevük és foglalkozásuk pontos megjelölésével.
3. A szobák és egyéb helyiségek számát, rendeltetésüket és hogy hány személyre esik egy szoba, illetve helyiség.
4. Hogyan költözött be a bérlő (rekirálás vagy szabad szerződés után) és mióta van ott.
5. Mennyi volt a bér 1914. júl. 1-én.

A tulajdonosnak a bejelentést minden lakásra nézve külön kell kitölteni s arra a lakásra nézve is, melyben maga lakik. Köteles a tulajdonos azonban a bejelentés után történt minden változást a változástól számított 2 nap alatt a bizottságnak bejelenteni.

A bejelentés pontatlan adatain alapuló határozatokért a tulajdonos akkor is felelős marad, ha utólag a pontos adatokat be terjeszti. Ez esetben a tulajdonos minden kárt, melyet a bizottság megtevésztése folytán szenvedett vagy okozott, viselni tartozik.

Ezenkívül ha a tulajdonos a bejelentést kellő időben nem nyújtja be, vagy pontatlan adatokkal tölti ki vagy a bizottságot a változásokról kellő időben nem értesíti, a rendelet 30. cikke szerint büntetendő.

A rendelet 30. cikke szerint: Jelen rendelet és az annak alapján kiadott Szabályzat rendelkezéseinek megszegése a közigazgatási (politikai v. rendőri) hatóságok által a fennálló szabályok szerint ötvenezern koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetetik, amely behajthatatlanság esetén a pénzbüntetés nagyságával arányosan 6 hónapig terjedhető elzárásra változtatandó át.

Ugyanezen büntetéssel büntetendő az is, aki ezen rendelet alkalmazásának akadályozására illetve kijátszására irányuló cselekményt követ el.

A bejelentéseket a **Lakásbizottsághoz** kell be terjeszteni **IVárosháza, II. emelet 106. szám alá.**

Lakásügyi bizottság.

NYILTTÉR.

Özv. Krausz Benjáminné ugy a maga, mint fia Sándor, menyé Katica, unokája Margit, valamint az ösrkönság nevében fájdalommal jelentik felejtetheten férj, apa, após, nagypapa, rokon és jóbarát

KRAUSZ BENJÁMIN

munkás életének 68-ik, boldog házasságának 43-ik évében f. évi augusztus hó 26-án déli 12 órakor történt elhunytát.

Drága halottunk tetemét f. évi aug. hó 28-án d. e. 9 órakor a Zrinjski-ter (Széchenyi-ter) 28. sz. gyászházból az izraelita temetőbe kísérik.

Subotica, 1921. augusztus 26.

Emlékét örök időre kegyelettel őrizzük!

(Mindem külön értesítés helyett).

ÉRTESETÉS.

A n. é. közönség szives tudomására hozom, hogy 30

év óta fennálló központi műhelyemet egy elsőrangú szakember vezetése mellett újból megnyitottam. — Elvállalok minden e szakmába vágó munkát, u. m. díszítéseket, matracok, fotelek, garnitúrkészítését és javítását. — Szives pártfogást kér **özv. Reiner Mórné Subotica,** Sokolska ulca (Kazinczy-utca) Paukovits-ház, 4966

Vendéglősök figyelmébe!

Elsőrangú borokat királyhalmi sikerült vásárolnom, amelyek méltányos árban árusítok.

STERN, HALASI-UTON.

Butorgyárüzem eladó

emeletes gyárépülettel, lakóházzal, gépekkel és teljes felszereléssel 1000 négyszögöl területtel, más vállalkozás miatt. A gyár úzenben van, egy nagyobb bácskel városban az állomással szemben, forgalmas helyen fekszik, kitűnően jövedelmező vállalat. Ára kb. másfélmillió korona. — Érdeklődések „BUTORGYÁR” jellegre a kiadóba kéretnek.

BANK ÉS VÁLTÓÜZLET

GOLDMANN SÁNDOR ÉS TÁRSA

TELEFONSZÁM 3-82. SUBOTICA REG. ALEXANDRA U. 10.

Idegem pénznemetek a napi tőzsdéi árfolyamon vásárolunk és eladunk. — Külföldi piacokra ÁTUTALÁSOKAT az aznapi tőzsdéi árfolyamon a legelőnyösebben és leggyorsabban teljesít. 4994

ELADÓ SAROKHÁZ

222 négyszögöl telek, kis- és nagy műhely, mosókonyha, 2 utcai szoba, konyha, éléskamra stb. A vétel megtörténte után rövid időn belül átadható.

Cím a kiadóhivatalban.

4025

S A V A

bevíteli és kivíteli r. t. Zagreb főkija Subotican keres bácskel hajó és vasúttalmozásokon megfelelő anyagi garanciával és raktárhelyiségekkel rendelkező gabonabevásárlási bizománysokat! — Szives ajánlatokat beható információ kíséretében alábbi címre. Kérünk! Sava r. t. Subotica Sokolska ul. 18. Tel. 5-65

TÁBLAÜVEG

(legjobb „Vitrea” márka 6 m/m féltükrővege porcellán-, homorú-, préselt-, csiszolt-, világítási-, valamint gyógyszernek lvegeket, kenőcségyelvet és lámpapárat szőlő, azonnal gyárból vagy zagrebi raktárról, esetleg kombinált egész vagyokomban a legelőnyösebb gyárakban: Skandiate desékli Ivoznika stakla i porcelana, Weiss i Drug Zagreb, Paromitska cesta 2. 4513)

Légszuszogári

és 4997 **bányakokszot**

Bánó és Bröder

Subotica. Telefon 4—46.

Hegedűoktatás

a budapesti zeneakadémia tanterve szerint, úgy kezdők mint haladók részére. Jelentkeznaponta d. e. 10—12-ig Pátka Sándor hegedűművész lakásán: Ivan Antunović-ul. Novák-ház (Kállay Albert-u.) Régi tanítványaimat is értesítem.

Felhívás.

Kérjük a t. közönséget, hogy aki fürdőruháját a strandon hagyta, szeptember hó elsejéig vigye el. **Markovits** fürdőmester

Veszek

akáczmézet nagyobb mennyiségben.

Eladó

20 darab méhráj, erősek, ideai anyákkal, új kaptárral, 600 kor. 16 Neiser rámvál, 5 drb ugynevezett 42-es oloméhkaptárral együtt 90 darab új üres 42-es kaptár legújabb minta után készíte ramával Hanemann-ráccsal, 4 oldalt szulzava. Műleped és viasz kapható.

Szikra András méhész, Palics. 2000

LEVELEZÉS

Házasságokat a legmagasabb korokig felidéz-krabbben közelel Bosdó vitz, Cara Lazara-ul. 6. sz. 4902

20 éves izr. házasan nevelt leány, férjhezmenés céljából megismerkedésdóbb komoly úrral. Írásbeli ajánlatot D. D. Sava Tekelje 85. számra kérék 4981

FOGLALKOZÁS

Fényképészgyakor- noknál jobb családból való hui vagy leányt azonnal felvezes Reményi művész- tanypépész Rudó-ul. 11. sz. 1. em. 4872

Vegyéskereskedő- segéd felvételték Abraham H. cegnél Apafinban. Ajánlatot bizonyítványosmá aial és fizetési igény megjelölésével látásanal e. 4987

Két éves leánykímhoz jó- családából való husz éven felüli nevelőnőt keresek havt 800 korona fizetés és teljes ellátás eledében. Fénykép- pel ellátott ajánlatokat Stara-Kanizara kérék küldeni. Grünfeld Herman

Szabász ki a szakmában teljesen jártas, munkait a legújabb divat szerint készíti, alkalmazást keres szeptember 15-éig — Cim Fachs-tözsde Novisud. 4955

Francia és zongoratanásal azonnal felvételték két kis- leány mellé. Cim a kiadó- ban. 5002

Főmőlnár, szaképzéti megfelelt állást keres. Cim: Mađu kay István Subotica. Vino-radska-ul. 11. 5042

Keret fűrészt

24' ujonnan átala- kítva olcsón eladó.

Leopold Nuber

szén- és fanagykereskedő Osijek I, Telefonszám 410. 5043

A raktáron levő összes árak ugymint női- és férfi szövetek selymek, zefírek, kartonok, és selyemkendők leszállított árban kaphatók FEKETEDANIKA női divatruházában. Millinovic-féle ház.

Pincériányok felvételnék

azonnal a szarvas vendg- lóban. 5038

A bácsfeldvaradi izi hőkészítők kintár me'sző állásra pályázatot hirdet Fizetés megegyezés szerin, három szobás lakás nag- kerületi Az állás a onn el foglaltató. Ajánlatok szeptem- ber 15-ig íliser Albert hark. elnökhöz küldendő. 5019

Kereskedelmi irodába férfi vagy hölgylet keresek gyakorlattal, több nyelv tudasa úrral. Írásbeli ajánlatot "Alfabetizációnyos" jel- gérére a kiadóba kérék. 5017

Irodakiszasszony szerb, német és magyar nyelvű- társal felvételnék. Közponi Közetítő váhatali Subotica, Aleksandrova-ul. 9. 5022

Gyógyszerész gyakor- noknál állást keres, jesseli erettségzett urleány. Cim a kiadóban. 5011

Kiszasszonyt keresek fog- orvosi rendelőbe. Szerbül tudók előnyben részesülnek. Cim a kiadóban. 5024

Gyakorlott ügyvédi ír- moft keresek. Cim a kiadó- hivatalban. 5030

Erlernung der deutschen Sprache in drei Monate Privatlehrerin Walzmann, Segedinski-pat 150. 4952

Cipész-segéd azonnal fel- vételték, gyakorlott varró- munkás. Cim: Novisud, Kralj Petar ul. 21., Bešity 4988

Jömegjelenésű több nyelvvel beszéző intelligens fiatal gyermekkel egy házasa- par ajánlkozok nagy urasa- gokhoz ahol a leány meli- tán a 16 pedig mint ház- vezetésű alkalmasnak kapna teljes ellátással csekély fi- zetés mellett. Megkeresés- kedet "Alispán" jelgére a kiadóba kerünk 4881

Műszerész, varrógép és kerékpár javításokban tel- jeven jártas és egy fanonc felvételnék. Cim: Stern Atóif varrógépkeres- kedésében Subotica en Ja- sicéva (Deák) utca. 4953

Segéd műszaki üzletben felvételték. Cim a kiadóban 4973

Egy ügyes varróleány és egy ügyes kizszoigalkizszo- szony vagy fiatal ember fel- vételnék. Hegyi női confectó- aruház. 4928

Apróhirdetések

Telefonon nem adunk hirdetési ügyekben felvilágosítást.

Apróhirdetés egy szó 150 K, vastagbetűs és emező kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 15 K. Apróhirdetéseket felvezes Subotica a kiadóhivatal, Regenta Aleksandra-utca. Felvehet- ház és Schanzer hiriapradu a vasuti park mellett. Vidéken valamennyi főtárlásitónk

Géplró kisasszony — gyári irodába felvételték. Német nyelv bírása szoban és írásban, valamint német forrású indása szükséges gyorsan tudók előnyben. Ajánlatok "Azonnali" jel- gérére a kiadóhivatalba. 4974

VÉTEL-ELADÁS

Veszek tört aranyat és ezereket. — Ékszerke- penzkecsésnél közvetli Pát- sál Lombard zálogház volt becslése. Anton Anunović u. 6. (Kállay Albert-utca) Novák ház. 3912

Palics parton husz lán- ludas feketeföld eladó. Vojvodé Patnika-trg. 1. kör. 12 szam alatt. 5034

Ebedől és hálószóba bu- ltr, zongora eladó Zrinj- ski- (Szechenyi) trg. 16.

? Vajjon amióta a világ áll, hányadszor döngönyözi török a görögöt? (Illustration of a man in a hat and coat)

Stabil szivogázmotor 18-20 lóerős és egy 10 HP megánjáró szivogáz. Iokom- ban új oladó R zsa Ferenc Stara Kaniza, Bačka. 4949

Topolyán a vasutnál, a csendőrlaktanya mellett jófogalmu vendéglo eladó. Cim Kerekes Margit. 4957

Magyarországban Szed- géd mellett lévő 315 kat, hold birtokmal elsőrendű gazdasági épületekkel el- cserelendő Jugszavliában minden birtokmal esetleg örök- áron eladnám. Erdéklődni lehet Ivdandéics mérnöknel Bem-u. 165. 4961

Ház eladó, új adomentes, beköltözhető, 4 szobával és teljes kényelemmel fürd- őszobá stb. I. Poštanska (Tompa) utca 24. 4971

Uj és használt borsh- ordók minden nagysá- gban és mennyiségben eladó. Schuber György kádármas- ter, Bacsketkehgy. Tele- fon 9. 5008

Egy sötétkék férfihöltv eladó. I. Sudarević-ul. 29. (Bercsényi-utca). 5008

Fehéres Antilop cipők tisztításhoz a legjobb szer a Magnezit. Ára 12 korona Kapható illés gyógytár a főpósta áttellenében.

Ház eladó Horgoson legforalmasabb helyen — magas földszinttel, szaraz pincével, vízvezetékkel. — Cim a kiadóban. 4967

Ház eladó, a Krnajal állom- as mellett, 1000 öles telekkel, 5 szobás lakással, gyümölcsösökkel, 200 csfád méhvel. Cim: Dr. Khorusz- lvánné, Krnaja (Kerény) 4991

Palics parton husz lán- ludas feketeföld eladó. Vojvodé Patnika-trg. 1. kör. 12 szam alatt. 5034

Ebedől és hálószóba bu- ltr, zongora eladó Zrinj- ski- (Szechenyi) trg. 16.

Jókarban levő ebedől- szönyeg kerestetik. Cim a kiadóban. 5040

Zongora, szekreny, ke- pek, ingaóra és kisebb bu- torok eladók Palicson, a tu ipán villában, kedden delutan. 5041

Külfönte butorok, kony- haberendezés és felszere- lés eladó Frankpanszka- (Magyar) utca 18. 5047

Cimbalom pedálos, olc- son eladó. Skotus Viora (Köcske) ul. 27. 4915

Beitersen egy jófogalmu kö csma sürgösen eladó. Cim a kiadóban. 5005

Butorok, konyhafelszere- sés, faóra, csillárók és befűtők jutányos áron el- adók Sentai-put 38. újszám 4999

Becköltözhető utcai la- kással nagyobb ház főpósta közelében eladó. — Cim a kiadóban. 4795

Cornwald vagy Tisch- bein kazant 35—45 m³ fűz- feülettel üzemképes álla- potban megvételre keresünk Úg nőkök vétel esetén megjelölésen díj zlatnak. — Okánisasi csodakut átzei- lűrdő r. t. 4905

Malom kéjárátu, házzal és 120 négyzetööl telekkel eladó. Cseszlár György, Tiszaszentmiklós (Bánst) 4836

Eladó birtok két tanyaal Szanad-Aranvgyben 105 hold szántóval. Ertekezni lehet Dr. Felsőhegyi Andrá- s földnyilvantartóval Sentár- 4858

Hengerrovtakálást, gőz- vagy motor hengerfurnást a helyszínen új dugattyúval szavatosság mellett vagy bármilyen gép vagy motor- akkatrészeket javítva vagy újakat készítek. Katona Fe- renc gépműhelye Okaniza.

Tűzifa elsőrendű, gyer- tyán és búkkhasab nagy- ban és kicsinyben, vala- mint kétszer mosott pécsi szavacszenet, faszénat sa- jót speediternikkel megren- delés után azonnal házhoz szállítjuk a legolcsóbb ár- mellé. Sijačić és Palić szállítások Segedinski put, azzal mellett. Telefon 839. 4367

Műfogak, plombok, rész- let lezetsre Dr. Blumnd, Subotica, Főter, Deák-utca sarok. 5048

VIGYÁZZON A SZEMÉRE!

A legújabb „ZEISS PUNKTAL" valomint minden más rendszeru szemüveget legprecízben megkapja, orvosi rendelésre is. Deutscher Leidor Subotica legregibb optikus cégénél ahol alapos ész-készítel kiszolgálásban részesül, ezen körülmény szemüveg vásárlánál fontos. — Szemüveg javítások motorikus tűzre berendezett utóelyemben pontosan és gyorsan elvége- tetnek. Állami és városi tisztviselőknél 10 százalékos engedmény. ORVOSI MŰSZEREK, BETEGÁPOLÁSI CIRKKE ES KÖTSZEREK GYÁRI LERAKATA.

KÜLÖNFÉLE

Szerb-horvát kérvények megírását a leggyorsabban vegzem. Cim a kiadóban. 4986

Kisebb vámmalmot keres- sek berbe. R szletes aján- latot ker Petráss Lazló, V-Beckerek. 4922

Pincehelyiségy kereste- tik I. kör Wesselenyi, Dam- janich, Árpád és Lenkey- utcákban lehetőleg. Írásööl vagy szóbeli megkeresés- sek Poigár borpince Irodájába. (Damjanich-u.) 4826

Finom izr. úri házban jó családból 10-15 éves isko- láseány teljes ellátásra el- váhlatatik. Cim a kiadó- ban. 5036

Főgimnáziumi tanár egy helyben, mint vidéken, (falu uradalom) magántanul- tanítását átvállalja. I. Pü- báni ul. 6. 4993

Úri család elfogad 2-3 kisebb diákok ellátásra. — Ugyanott kihordásra első- rendű hazikoszt kapható. Cim a kiadóban. 4916

Egy erőteljes 30—35 éves szarzádatú keresek egy éves leánykához — Decsy Jenő gyógyszerész Halasi- ut. 4867

Havas vésnök és ék- szerész Subotica, Bára- nykőz 7. sz. 4391

Közponi Közetítő Iroda (Alexandra ul.) értesíti azo- kkat, akik Magyarorságbá Szendékoznak menni, hogy az 0 követelésével ítemi birtokaitak elcserélhetők magyarországi birtoké- val, kik a mi kiret yságunk- ban szándékoznak telele- pedni. Személyesen vagy írásban beadott kérdőöz- séléshez 4 dinár mel- lélkendő a válaszra. 4925

„Lanz" Lokomotivok „Vort" turbinák

kaphatók gyári áron, Adolf Schanzer cégnél Beograd, Bogojavienka 9 Telefon 874. 5027

HIRSCHFELD BÉLA NOVISAD, ZRINJSKI UL. 20. Ajánlja mosó alakult gyűmínt különböző férfi-, női és gyermek szövítt- és kötöttárú engross raktárát férf-, női és gyermek triko garnitúrák, kötött nyakkendők és minden e szak- mába vágó cikkek — legolcsóbb napi áron.

A községi jegyzők kicserélése.

Eddig 15 jegyzőt váltottak fel — A B. N. sombori munkatársától. —

A vármegyei községi jegyzői karban lényeges személyi változások vannak folyamatban.

A helygri kormány ugyanis rendelkezést adott ki, amely szerint — a fennálló törvények rendelkezéseinek értelmében — községi jegyző csak az lehet, aki a kellő törvényes kvalifikációval (érettségi és jegyzői tanfolyam elvégzése) rendelkezik.

Az első időben, amidőn a Szorb-Horvát-Szlóven hatóságok a megyei közigazgatást átvették, nem volt módjában a megyei közigazgatás vezetőinek, hogy minden községi jegyzőt állást olyan jegyzővel töltsön be, aki rendelkezik a kellő kvalifikációval és így igen sok jegyzőséget kellett kvalifikáció nélküli egyénekkel betölteni.

Ezen az állapotban most változtatni fognak és minden jegyzőséget a törvényes kvalifikációval rendelkező jegyzőkkel fogják betölteni.

Hogy ez a művelet ne okozzon zavar a közigazgatás menetében, a jegyzők kicserélését fokozatosan fogják keresztülvinni.

Az akciót már meg is kezdték és eddig 15 jegyzőt cseréltek ki, kiknek állását kvalifikált jegyzőkkel töltötték be.

Az akció fokozatosan tovább folyik, míg valamennyi községi jegyzőség a törvényben előírt módon be lesz töltve.

Az állásuktól felmentett jegyzőket másutt fogják alkalmazni.

Vizsgálat a magyar parlamenti merénylet ügyében.

A merénylet több képviselőt akart megölni.

Budapest. A szombati parlamenti merénylet ügyében a képviselőházban megtartott helyszíni szemle megállapította, hogy a merénylet első golyója a Rakovszky fejére mellett pár centiméternyire csapott le az előtte levő miniszteri báronyok székébe. A második lövés szintén Rakovszky mellett csapódott le, átfurta a vastag szőnyeget és behatolt a padlóba. A harmadik Andrássy fejére fölött röppött el és a pénzügyminiszter széke alatt a padlóba furódott. A negyedik lövés csütörtököt mondott.

A merénylet vasárnapi kihallgatásakor újból tisztázódott, hogy a merényletet teljesen egyedül készítette elő és segítőtársa nem volt.

Budapest. A rendőrség megállapította, hogy Kövér Ibrahim György Oroszországban vörös katoná és vörös csendőr volt. Később szervezési munkával volt megbízva. Miután a tatárokat szervezte és ezek keresztényeket nem álltak szóba, átért a mohamedán hittre és fölvette az Ibrahim nevet.

Budapest. Kövér Ibrahim a rendőrségnél elmondta, hogy hetekkel ezelőtt elhatározta, hogy meg fogja ölni azokat a nevesebb képviselőket, akik véleménye szerint a demokrácia tétőfogadásának útjában állanak.

Rakovszkykn kívül Andrássy, Windischgrätzer és Pallavicin, mint kitűnő céllövő, párbajban akarta meg-

ölni, de minthogy sértő leveleire nem reagáltak, elhatározta, hogy merényletet követ el ellenük. A parlamentben Rakovszkyt és Windischgrätzert akarta lelőni. Elsőnek Rakovszkyt pillantotta meg, de mikor

Görögország hajlandó békét kötni.

— A görög csapatok újabb súlyos veresége. —

London. Az Athénből érkezett legújabb hírek szerint a görög kormány közölte az angol meghatalmazott miniszterrel azokat a feltételeket, melyek mellett Görögország hajlandó volna a törökökkel békét kötni.

Páris. Konstantinápolyból jelentük: Hir szerint kemalista csapatok elfoglalták Eskischirt. A hirt hivatalosan még nem erősítették meg.

Az bizonyos, hogy a görög hadsereg veszedelmes helyzetbe jutott, mert Kemal pasa seregének két gyalogos-

rálót, mellette egy hölgy sikoltani kezdett, amiólt olyan ideges lett, hogy nem tudott célozni.

Megállapítást nyert, hogy Kövér családja terhelte. Kövér Oroszországban hat hónapig volt tébolydában.

és két lovas hadosztálya a görög hadsereg háta mögött operál.

Ilyen körülmények között a görögök nem tarthatták Eskischirt, hanem kénytelenek tovább visszavonulni.

Róma. A török hivatalos jelentés szerint a törökök elfoglalták Saidi Gazit, ahol rengeteg hadianyagot, muníciót, élelmiszert zsákmányoltak. A visszavonuló görögök felgyújtják a lakat, lemezárólják a lakosságot. A törökök be akarják keríteni a görögök jobb- és balszárnyát.

Eletbelépett az új devizarendelelet

— Az első napon zavar állt be a forgalomban. —

A valuta- és devizaforgalom szabályozásáról szóló rendelet hétfőn életbe lépett, minek folytán a gazdasági életben bizonyos zökkenés állott elő. A hétfői napon a beogradi örszede az új intézkedés folytán előállított átmenet miatt zárva volt és így a suboticiai pénzüzetek az árak alakulásáról nem voltak tájékozva. A suboticiai pénzüzetek emiatt a legnagyobb bizonytalanságban voltak az idegen valuták és devizák árfolyama tekintetében és így a hétfői napon visszautasították minden, a valutazüzet körébe tartozó megbízást.

Az új rendelet részletei az első napon még nem voltak ismeretesek, ugyszintén nem tudták azt, sem hogy mely pénzüzetek lesznek

följogosítva a valutazüzetek lebonyolítására és így a bankok tartózkodtak az üzletekkel szemben.

Beograd. Az új deviza-rendelet következtében hétfőn a tőzsdén nem volt üzletkötés és jegyzés. A kereskedők és bankok délelőtt fél 10 órakor adtak már ugyan megbízásokat, de mivel még senki se volt tisztában azzal, hogy tulajdonképpen ki jogos a valutazüzetek lebonyolítására, ezért nem mertek üzleteket kötni. Bár a pénzügyminiszterium egy kiküldöttje megjelent a tőzsdén és kijelentette, hogy köthető üzletek, mégsem volt jegyzés. A délutáni magánforgalomban az osztrák korona 275-ön, a magyar korona pedig 275-ön állt.

A magyar belpolitikai helyzete.

— Október végéig szünetel a nemzetgyűlés. —

Budapest. A nemzetgyűlés szünete előreláthatólag öt hétig tart. A kormányának az a szándéka, hogy csak az október 30-án megtörténő baranyai választások után hívja egybe a parlamentet. A kiűritett részekben tizenegy kerületben fogják választásokat elrendelni.

Korányi lesz Hegedűs utóda.

Budapest. Bethlen miniszterelnök vasárnap felkereste báró Korányi Frigyeset és hosszasan tárgyalva, felajánlotta neki a pénzügyi tárcát. Korányi elvben elfogadta az ajánlatot, de vállalkozását több feltételhez köti, köztük, hogy minden miniszterium utalványozási jogkörre a pénzügyminiszterium ellenőrzése alá kerüljön. Pénzügyi, kereskedelmi és ipari körökben szívesen látnák Korányi pénzügyminiszterségét.

Bangha páter az állkeresztények ellen.

Budapest. Bangha páter, a budai tabáni egyházközség ünnepén beszédet mondott, amely valamennyi politikai párt körében nagy felzúdulást keltett.

Bangha páter beszédében többek között a következőket mondta:

— Mi még mindig nem tudjuk, hogy miben áll a kereszténység tu-

lumát elhomályosítani nem akarjuk, de figyelembe vesszük, hogy amióta Károly elhagyta az országot, sok minden történt. Mindaddig tehát, amíg a felségjogokat és az alkotmányt törvénybe nem írtatjuk, személyi kérdéssel nem foglalkozunk.

Mayer beszéde élénk tanulság arra, hogy a királykérdésben mily eltérő a kisczardák fölfogása.

Vizsgáló öregurak

Kereskedők a vizsgáztató bizottság előtt. Furcsa vizsgák a városházán.

Vasárnap délelőtt. A városháza harmadik emelén, a tiszti-főorvos hivatala előtt, furcsa csoport tolong izgatottan. Nagyrészt subotici kereskedőket ismerünk fel bennük és csodálkozva hallunk izgatottan váltott ilyen párbeszédet:

— Én nem készültem egy szót sem. Határozottan drukkolok.

— Majd csak keresztülcsuszunk ezen a vizsgán is — nyugtatja meg egy másik.

Régi diákevek emlékei zsongnak fel bennünk. Akkor beszélgünk így évtizedi gyötrelmes vizsgák előtt az iskolai udvaron. De ezek az izgatott urak már rég kikerülhettek az iskolából. Husz-harminc esztendő is elmúlt, hogy egyenlővel azóta. Mit keresnek hát itt? És micsoda vizsgától félnek?

A várakozó csoport egyszerre megélel. Jön a vizsgáztató bizottság: a városi tiszti-főorvos, egy rendőrkapitány és egy gyógyszerész. Ezekről tudjuk meg, hogy miniszteri rendelet értelmében mindazoknak a kereskedőknek, akik méregtartalmú árucikk eladásával foglalkoznak, vizsgán kell átmenniük, amelyben be kell igazolni, hogy értenek-e a mérgek kezeléséhez. A novisádi egészségügyi osztálynál kellett kérvényezni a vizsgára való bocsátást és Suboticiáról megkérdezték ezeidig 130 kereskedő jelentkezett. Novisádon és itt egyidőben folynak a vizsgák. Csoportokra vannak osztva a vizsgázók, ma tizenhárman vannak soron, a legközelebbi vizsga csütörtökön lesz. Általában vasárnap és csütörtök a vizsganapok.

A napokban már a sентаiak leviszágáltak, a jövő héten sor kerül a borsosakra is. Egyszerűbb kémiái kérdéseket intéznek a kereskedőkhöz a szóda, a rézgálic, a vérgugó és hasonló forgalomban lévő cikkeket vegyületeire és előállítására módszerre nézve és a vizsgát sikeresen letett kereskedők — itt aligha buktatnak — bizonyítványt is kapnak a novisádi egészségügyi osztálytól. Ezen felül még kötelezik őket, hogy a méregtartalmú árucikkeket az eladásnál hálálfejese blankettával vagy bélyegzővel lássák el, a balesetek elkerülése céljából.

A furcsa vizsga megkezdődik. Sorban jönnek a vizsgázandók — sokuknak hajában már ezüst csillan meg — a vizsga-bizottság előtt egy pávsor sűrű rovatokkal, — mintha a vizsgáztató volna. A vizsga persze feszülten folyik. Egy-let kérdés és a »lelő« megállta a próbát.

Künn a folyosón, azok közt, akik még nem kerültek sorra, ezalatt az izgatott és a kisdíások drukk tovább tart. Egy fiatal kereskedő önmagát megnyugtató hangon szól:

— Nemrég tanultam az áruismereteket. Még emlékszem a fontosabb dolgokra.

Egy öreg ur sóhajta felel:

— Könyv magának De mikor tanultam én ezeket a dolgokat? Még jó, hogy a fiam kereskedelmibe jár. Annak a könyvét böngésztem át és ő adott a privát-órákat.

Az sőtön egy idősebb ur jön ki, aki szívesen letette a vizsgát. Nagy érdeklődéssel veszik körül és igaz diákos kíváncsisággal ostromolják meg kérdéseikkel, hogy nehéz-e a vizsga?

Mit kérdeznek? És ezer apróságot. A levizsgázott most már kedélyes, védelmes megnyugtatta a várakozókat. De amikor elmegy, mintha egy kis büszkeség volna benne, hogy ő már levizsgázott. A többiek meg mintha irigylkedve néznének utána...

Órok gyerekek, naiv kisdíjakok maradunk mi törtető, küzködő emberek mindvégig...

Maximálják Szuboticán a gabona-, liszt- és kenyérrájakat

— Az ármegállapító bíróság munkában. —

A suboticei ármegállapító-bíróság már eddig is a legtöbb közérdeklődési cikként az árát megállapította. Az ármegállapító bíróság hatása érezhető is már a suboticei piacon és kereskedelemben, azonban igen sok fontos közérdeklődési cikként az árát eddig még nem volt hatóságilag megállapítva. Amíg a gyümölcs, főzélékfélék és hasonlók ára már régebben maximálva van, addig a legfontosabb gabonaféléknek és ezzel kapcsolatban a kenyérnek az ára mindeztideg megállapítás nélkül maradt. Ez elsősorban is azzal magyarázható, hogy az ármegállapító-bíróság be akarta várni az őszi betakarítások befejezését, hogy tiszta képet nyerjen a termésről és hogy ennek, valamint a gabonatorzsdák kialakult árak arányában határozza meg a gabonamélték árát. Bizonyos mértékben szabad kezét is engedte az által a termelőnek, aki mostanáig szabadon árusíthatja gabonáját.

Miután azonban most az ezidei termés eredményének képe már kialakult és az őszi betakarítások teljesen befejeződtek, az ármegállapító bíróság, amely céltudatosan halad a maga elől kitűzött uton, a drágaság letörése érdekében, most a gabonarájakat is maximálni fogja, még pedig a napokban már életbe is lép-

nek ezek a megállapított árak. Az ármegállapító-bíróság hétfőn délután kezdte meg erre irányuló munkáját. A bíróság tárgyalta a buza, rozs, árpa, zab, kukorica, kenyérliszt és a kenyér árát és ennek megállapításánál tekintettel van elsősorban a gabonaméltéknek a környezetben kialakult árára. Az ármegállapító-bíróság nagyrészt már megállapodásra jutott ezeknek a gabonaféléknek az árára vonatkozólag és legközelebb már meg is jelennek az új megállapított árakat tudtul adó hirdetések.

A gabonaféléknek és a kenyér árának maximálása után sorra kerülnek az összes többi fontos közérdeklődési cikkék. Így legközelebb megállapítják az élőállatoknak és a húsféléknek az árát, így a marha-, sertés- és birkahús árát. Ezután hatósági megállapítás alá kerülnek a ruhanevelék, mint a szövetelék és kalapok, maximálva lesz még a világitás ára is.

Az ármegállapító-bíróság tehát teljes erővel munkában van s most már csak azt várjuk, hogy a primer élet-szükségletekhez szükséges közérdeklődési és közérdeklődési cikkék árának hatósági megállapítása a drágaságot érezhetően enyhítse is.

Hatóságilag szánják a vajdasági pénzügyi ügyeit.

Együttesen hajtják be a magyarországi követeléseket. Belföldi összeköttetéseket kell a bankoknak keresniük

Hónapokkal ezelőtt egy minisztertanács elhatározta a kormány, hogy a pénzügyi tevékenységüknek, továbbá megszűnésük bejelentését, az intézetek esélyes likvidálását és az ezzel kapcsolatos egyéb ügyeket, amelyek ezelőtt a törvényes hatáskörbe tartoztak, onnan kivonja és a kereskedelmi minisztérium hatáskörébe utalja. A rendelet annak idején meg is jelent a „Szubzene Novine”-ben, mindazonáltal nem ment át a köztudatba és még a pénzügyi körök sem vettek róla tudomást. A kereskedelmi minisztérium azonban azóta figyelemmel kísérte a pénzügyi tevékenységük működését és arra a megállapításra jutott, hogy a pénzügyi tevékenységük, főképpen azok, amelyek magyarországi nagybankokkal állottak szoros összeköttetésben, kötelezettségeiknek a betétesekkel szemben nem tudnak eleget tenni és ezzel okot adnak arra, hogy a betétesek a pénzügyi tevékenységükkel és ezáltal közvetve az állam pénzügyi és közigazgatási helyzetével szemben bizalmatlanok legyenek.

Ez a körülmény arra indította a kereskedelmi minisztériumot, hogy a vajdasági pénzügyi tevékenységük szanálására és azoknak felszámolására akciókat indítson. Ennek az akciónak keresztülvitele érdekében a kereske-

delmi miniszter megbízta a bács megyei alispánt, hogy a vármegye területén levő — beleértve a városokat is — pénzügyi tevékenységük helyzetét vizsgálja meg és a szükséghez képest tegye meg az intézkedéseket az intézetek szanálására.

Stojkov Mozes vármegyei alispán a káptal utasítás szerint a múlt hét végén szakértői kíséretében bejárta a vármegye északi és nyugati részében levő pénzügyi tevékenységük, Nikolar Senecvics vármegyei főjegyző pedig ugyancsak szakemberekkel ugyanakkor déli és keleti Bácskát járta be az intézetek megvizsgálása végett. A vizsgálatok két napig tartottak és azzal az eredménnyel végeztek, hogy megállapított nyert, hogy a bezdáni Általános Takarékpénztár kivételével egytlenegy régi bácskai pénzügyi tevékenységük olyan helyzetben, hogy letétállományának megfelelő kifizetéseket teljesíteni tudna.

Ennek az állapotnak oka a bizottságok megvilágítása szerint abban keresendő, hogy a pénzügyi tevékenységük nagy összegekre rugó követeléseik vannak Magyarországon, amelyeket jelenleg nem tudnak behajtani, továbbá, hogy betétállományaik egy részét hadikölcsönök fedették, a melyet ma szintén nem tudnak értékesíteni.

A kereskedelmi miniszter utasította értelmében az alispán ezekben az intézetekben likvidáló bizottságokat fog kinevezni.

A bizottságok első kötelessége, hogy mindenkor oly irányú munkálkodást fejtsenek ki, amellyel az illető intézetet életképesse tehetik. Minthogy a hadikölcsönök ügyét az egész országban egységesen fogja rendezni a kormány, a bizottságoknak elsősorban a Magyarországi követelések behajtására kell törekedniük. Ennek a célnak elérésére legelőszörükben mutatkozik, hogy a likvidációs bizottságok összeírják valamennyi pénzügyi tevékenységük, — mely összeg az eddigi számítások szerint meghaladja a kétszázmillió koronát — és ennek behajtására megbízottakat küldenek Budapestre, akik valamennyi pénzügyi tevékenységük fölélt rendelkezésre, az ottani bankok-

kal tárgyalásokat fognak folytatni a fizetés módzataira nézve.

A likvidáló bizottságok másik fontos feladata, hogy a gyengének mutatózó pénzügyi tevékenységük belső érdekeltségükkel való összeköttetését elősegítsék, hogy ezek a nagy, egészséges vállalatok támogatása által megerősödjének.

A likvidáló bizottságok kiküldését jogosulttá teszi az a körülmény, hogy a pénzügyi gondokkal küzdő intézeteknek törvény szerint maguknak kellett volna kériük ügyeik szanálására bizottságok kiküldését, mint-hogy azonban ezt elmulasztották, hivatalból fogják a bizottságokat kiküldeni.

Azokra a pénzügyi tevékenységükre, amelyek szívesebben alát állnak, nem terjed ki az alispán és főjegyző vizsgálata és ezekben nem is állítottak föl likvidációs bizottságokat.

Ha a gázlámpák kigyulnak.

Ünnepre esteledett Subotica szombati napja: megindult a gázgyár üzem és megkezdődött az utcák gázvilágítása.

Az Alexandrovics-utca vilamos ivlámpái intenzívebb fénytvet világitottak és fényugarait a gázlámpák felé lovaták: »Nézzelek, korzó szépe! és lovagjai, ég a gázlámpa!»

Az esti sétálók száza csodálkozó szemekkel nézték a látványt, amiben már több, mint fél év óta nem volt részük. Az ünnepelt, a Világító Gáz pedig szerényen, saját lángjának sötétjében meghúzódva fogadta az ünneplést és állta a csodálkozó szemek keresztútját. Ijedten, meg-megrebbenve pisálok, mint akinek szokatlan az, hogy egyszer, ujjászúrtatása alkalmával, az érdeklődés középpontjába került.

A vilamos ivlámpák pedig környezetül világitottak a gázlámpákra, hogy fényük mellett mindenki láthassa a nap — helyesebben az este — nagy eseményét: ég a gáz!

A mellékutakban az elefedeti gázlámpák üvegablakjai a fagyó hold fényét vetették vissza és a fényreflexek meg-megsillantak a sötétbe szokott szemek előtt. Az itt-ott teiguyított lángok sötéten, komoran tapaszalták, hogy holdfogyatkozás van és sötétség tekintetében konkurenciát kaptak a Hold személyében. Igaz, ma még a gázé a diésóság, de jaj, mi lesz később, egy hét múlva, ha a Hold teljesen sárló alakját és teljesen elsötétíti? Hütlének lesznek az utcák most üzembehelyezett szentjánosbogarához az ifjú párok, akik a hold fénye elől a lámpák díszkrét sötétjét keresték fel, hogy senki se láthassa titkuk, vágyódó, meleg egymáshozsimulásukat. Mi lesz, ha a Hold, a piszkos konkurens, egészen elfogy és az esti párocskák annak sötétjében adnak egymásnak randevút?

És mi fog történni, ha az éjjeli utonállók nem a holdfényt fogják szidni a nagy világosság miatt, hanem egyszer a gázlámpa ellen fordulnak gyűlölettel?

Bizony, nem jól van ez így, sulyosán kellemetlen, hogy éppen akkor kellett megindulni a gázvilágításnak, mikor a hold fogyóban van. Meglátjuk, hogy mégis az éji vándor marad fényben és az égi kílló fényét túl fogja világitani az utcai lámpák halványkék, szerény lángja.

Mire a hold teljesen elfogy.

— Pasic utazása. Pasic miniszterelnök a hét folyamán Párisba utazik és jelentést tesz Sándor királynak a jelenlegi politikai helyzetről.

— Az államkölcsön jegyzésének utolsó hete. Most van tudvalevőleg a hátszálalások beruházási államkölcsön jegyzésének az utolsó hete. Nagy érdeklődés az őszi megországzerte a jegyzés utolsó heti eredményét, amely előreláthatólag a legjobb lesz.

— Minisztertanács. A vasárnapi minisztertanács elhatározta, hogy a pénzügyminisztérium részére 7 millió dinárért egy új palotát építenek. Ezután egy miniszteri bizottság előterjesztette az „Omnia Serbe”-vel kötendő szerződés szövegét. A miniszteri bizottság szerint a szerződést nem lehet elfogadni és előterjesztette az eszközben módosításokat. A döntés ebben az ügyben legközelebb fog megtörténni. Hétfőn este a minisztertanács újból összeült.

— Interpellációk a hadügyi-minisztériummal történő szállítások ügyében. Beogradból jelentik: Parlamenti körökben hangoztatják, hogy minden párt egyetért abban, hogy mielőbb össze kell állítani a külügyi albizottságot. A parlamenti körök szerint a parlamenti megnyitása után interpellációk fognak elhangzani a hadügyi-minisztériummal történő szállítások ügyében.

— A költségvetés a minisztertanács előtt. Beogradból jelentik: Hétfőn kezdődött a minisztertanács előtt a költségvetés vita, amely előreláthatólag igen beható lesz. A minisztertanács hétfőn kezdve minden nap ülést tart, úgy, hogy a költségvetés előreláthatólag e hét végéig el lesz intézve.

— A radikális párt vezetői Pasicnál. A radikális párt vezetői hétfőn megjelentek Pasic miniszterelnöknel, aki instrukciókat adott nekik a demokráta-párttal folytatandó tárgyalásokra nézve.

— Magyar nemzetgyűlési választások Subotica környékén. Budapestről jelentik: A magyar belügyminiszter a volt suboticei első választókörletre tartozó kiürített községekben a magyar nemzetgyűlési választásokat október harmincadikára tűzte ki.

— Helyettesítés a suboticei rendőrségen. Gregoriszevs Ferenc rendőrkapitány a hétfői napon szabadságra távozott és távollétében teendőit Vukics és Ivandekics rendőrkapitányok látják el.

— A zagrebi tanárkongresszus. Az országos tanárkongresszus Zagrebban szombaton ült össze. A kongresszuson részt vett 53 beogradai, 59 zagrebi, 36 ljubijani, 12 sarajevói és 2 spliti delegátus. A kongresszust Pribicevics közoktatásügyi miniszter nyitotta meg a tanárokhoz intézett nagy beszéddel.

— A husz százalékos bonok beváltása. A pénzügyminiszterterületben a 20 százalékos bonok beváltására vonatkozó előkészületek már befejeződtek. A beváltás a jövő hónapban kezdődik meg. Az ezer koronájú terjedő bonokat azonnal beváltják, az ezer koronán felülieket 3 százalékos államjegyre váltják be, amelyek 1935-ig lesznek amortizálhatóak.

— Az angolok és a washingtoni konferencia. Londonból jelentik: Lloyd George véglegesen elhatározta, hogy nem vesz részt a washingtoni konferencián. Az angol küldöttséget Bonar Law fogja vezetni. Az értekezlet november tizenegyedikén kezdődik és azon csak az Unió, Japán és Anglia vesznek részt. A tanácskozás csak a Csendes-Oceán és a fegyverkezések korlátozásának kérdésére szorítkoznak.

— Tüntetés Velencében a francia misszió ellen. Rómából jelentik: Velencében a francia missziót ellenségesen fogadták. A támadó fascista tömeget a rendőrségnek kellett a San-Marco-térről elzavarnia. Barré francia nagykövetség az egyik tüntetővel személyes incidense is támadt.

— Lord Churchill beszédét megzavarták a kommunisták. Londonból jelentik: Churchill lord egy négyüléses beszédet mondott az ir kérdésről. A gyűlést kommunisták megzavarták. Churchillt gunyos kiáltásokkal, fütyökkel fogadták. Churchill kijelentette, hogy ha a független ir köztársaságot fölláttatják, az egész bizonyosan polgárháborút idézne fel Irorszában.

— A muzulmán-párt gyűlése. Beogradból jelentik: A muzulmán párt hétfőn délelőtti gyűlést tartott, melyen a muzulmán képviselők referáltak a politikai helyzetről.

— Ausztriával még szünetel a vasúti forgalom. Beogradból jelentik: A kereskedelmi és iparügyi miniszterium közli, hogy bár a bécsi vasúti sztrájk megszűnt, a vasúti forgalom SHS királyság és Ausztria között még mindig szünetel.

— Város a polgármestere ellen. Népes közgyűlést tartott Senta város képviselőtestülete szombaton délután, amelyen Wuits Jócó képviselő elősorolva dr. Szpáits Koszta polgármestert működésének hibáit. Azt mondta, hogy a polgármester, amióta Senta van, ténykedésével és mulasztásaival megkárosította a várost. Nincs Senta senki, akinek panasza ne lenne dr. Szpáits polgármester ellen. Indítványozta: mondja ki a közgyűlés, hogy Szpáits polgármester ellen fegyelmi vizsgálatot indít és kéri a vármegyei alispánt, hogy jusszesse fel a polgármestert állásfoglalásra. A közgyűlés a polgármester meghallgatása után nagy szótöbbséggel magáévá tette Wuits Jócó képviselő indítványát.

Az albánok vádaskodásai az S.H.S. királyság ellen.

Az albán kérdés a népszövetség előtt. — Minisztertanács az albán betörés ügyében.

Genf. A Nemzetek Szövetségének hetedik albizottsága előtt Fan Noli albán megbízott felolvasta kormányának tervátiratát, mely szerint a jugoszláv csapatok több helyen meg támadták a határt és bombázták az albán községeket. Az albán megbízott közlése szerint valóságos háború áll fenn Albánia és a Szerb-Horvát-Szlovén királyság között és kérte a bizottságot, hogy adjon módot az ellenségeskedések megszüntetésére.

A közlés nagy feltűnést keltett a bizottság tagjai között. Lord Robert Cecil kérdést intézett ez ügyben az SHS királyság megbízottjához, aki a kérdést továbbította a beogradai kormányhoz. A bizottság ez ügy tár-

— A pénzügyminiszter expozéja. Beogradból jelentik: A pénzügyi bizottság hétfői ülésén a pénzügyminiszter expozét tartott az az aktuális pénzügyi kérdésekről.

— A sarajevói mezőgazdasági kiállítás megnyitása. Sarajevóból jelentik: Szombaton délelőtti nyitották meg a sarajevói mezőgazdasági kiállítást. A megnyitási ünnepélyen a kormány képviselője Stanics osztályfőnök jelent meg. Sarajevó város nevében Horváth főkörmánytanácsos üdvözölte a megjelenteket. Ezután Gyurgyevics kormányzó megnyitotta a kiállítást.

— A német birodalmi elnök a ludwigshafeni robbanás színhelyén. Berlinből jelentik: Ebert birodalmi elnök és Lerchfeld bajor miniszterelnök megérkeztek az oppau szerezcsélség színhelyét. Az elnök bejárta a romhalmazzá lett várost, fogadta a munkások küldöttségét, akiknek a legmesszebbmenő segítséget ígerte meg. Az elnök a kórházban is meglátogatta a sebesülteket.

— Az oroszok a segélypénzenzen agitációt folytatnak. Párizsból jelentik: A L'Information közli: Az angol kormány távírtot intézett az orosz segélybizottsághoz, amelyben közli, hogy Anglia elzárkózik minden további hitelnyújtástól és bármilyen ténykedéstől, mert kiderült, hogy az orosz kormány a befolyó pénzeszközöket külföldön bolsevik szervezetek létesítésére használja fel élelmiszer vásárlás helyett.

— Ítélet a Tisza-pörben. Budapestről jelentik: A Tisza-pörben az ítélet pénteken hirdetik ki.

— Harcok Belfastban a katolikusok és protestánsok között. A Reuter-ügynökség jelentése szerint Belfastban éjszaka zavargások voltak. Fegyveres protestánsok körülverték a katolikus városnegyedét, de a katolikusok makacsul védekeztek. A harcok egy páncél-autó megjelenése vetett véget. Reggel a tüzelés megismétlődött, egy halott és több sebesült maradt.

— A nagyváradi főrabbit Budapestben megválasztották. Budapestről jelentik: A zsidó hitközség vasárnap rendez évi közgyűlésén egyhangulag budapesti pappá választották dr. Kecskeméti Lipót nagyváradi főrabbit. Sándor Pál ismertette Kecskeméti érdemeit.

gyalását a válasz megérkeztéig elhalasztotta.

Az albán kérdés a minisztertanács előtt.

Beograd. A hétfői minisztertanácsban Pasics miniszterelnök jelentést tett az albán határon törtétekről. A minisztertanács szigorú rendszabályok foganatosítását, továbbá az albán kérdésnek a Népszövetség elé való terjesztését határozta el.

Beograd. A beogradai sajtó élénken tárgyalja az albán betörés kérdését. A lapok kivétel nélkül erősen rendszabályokat követelnek az albán bandák letörésére. Az albán támadás előkészített terv szerint történt.

— Eltűzsdézett bérházak. Budapestről jelentik: Waldapfel-Erdős Pál 22 éves bankhivatalnok beférkőzött egy budapesti családhoz, amelyet rávett arra, hogy három bérházat eladja és a kapott pénzen tőzsdén próbáljon szerencsét. Waldapfel a család egész vagyonát a tőzsdén eljátszotta, azután megszökött.

— Rendőri hír. Ismeretlen tettesek Dodin József istállójából ellopják két lovát kocsijával együtt. A kár 10.000 korona. A tetteseket keresi a rendőrség.

— A pápa adománya az orosz inségeseknek. Genfből jelentik: A pápa egy millió lírát adományozott a Vöröskereszt-Egyesületnek az orosz nyomor enyhítésére végett.

— Az amerikai béke ratifikálásának akadályai. Washingtonból jelentik: Harding elnök levele ellenére, amelyben siettetni a békeszerződés ratifikálását, váratlan nagy ellenzék támadt a ratifikálásnak. A demokrata párt, amely elleni a ratifikálás, követeli, hogy az amerikai törvényhozás biztosítsa Amerika számára mindazokat a jogokat és kiváltságokat, amelyek a békeszerződésben a többi szövetséges államnak biztosítottak, a második feltétel pedig, hogy a békeszerződésben alkalmazni kell a Wilson-féle tanokat.

— Eckhardt provokálta Rakovszkyt és Szilágyit. Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés szombati ülésén Rakovszky interpellációjában személyi támadást intézett Eckhardt Tibor sajtófőnök ellen. Ugyaneckor Szilágyi Lajos sértő közbeszólást tett. Ezért Eckhardt Rakovszkyt és Szilágyit provokálta.

— Az amerikai hadihajók távoznak az Adriáról. Beogradból jelentik: Az amerikai hadihajók e hó végén elvonulnak az adriai tengerrel. Vasárnap egy nagy amerikai kereskedelmi gőzös futott be a spliti kikötőbe, amely az amerikai csapatok minden felszerelését Amerikába szállítja.

— A gráci mintavásár megnyitása. Gráczból jelentik: A gráci mintavásárt e hó 24-én, szombaton, Hainisch szövetségi elnök jelenlétében megnyitották. A megnyitási ünnepségen a kormány részéről jelen voltak Henes és Angerer miniszterek, valamint Schöber kancellár képviselőtársai, Schreyer vicekancellár. Megjelentek továbbá nagy számmal az osztrák nemzetgyűlés tagjai is.

— Gazdasági tárgyalások az SHS királyság és Ausztria között. (A Bácsmegyei Napló bécsi munkatársától.) Hiteles értesülés szerint Bécsbe érkezett a jugoszláv kormány egyik megbízottja és a legközelebbi napokban egy jugoszláv bizottság is Bécsbe jön, hogy itt az osztrák kormány delegáltjaival tárgyalásokat folytasson. Illetékes osztrák helyen bécsi munkatársunk azt az értesítést teljesen politikai-mentesnek lesznek, kizárólag gazdasági természeti kérdéseket fognak felelelni. Az SHS királyság és Ausztria közötti közvetlen tárgyalásokat Benes csehszlovák külügyminiszter készítette elő.

— Lemozd az osztrák pénzügyminiszter. Bécsből jelentik: Az osztrák hitelkérdés váratlan nehézségek előtt áll. Az ántant az elégelek fizetését több feltétellel teszi függővé. Grimm pénzügyminiszter lemondását elintézték tekintik. Utódául a császári rezsim utolsó pénzügyminiszterét, Redlich dr-t, emlegetik.

— Köztársasági párti képviselőjelet Pécselt. Budapestről jelentik: A pécsi függetlenségi párt külköltőcsége felkérte Nagy György dr-t, a magyar köztársasági párt elnökét, hogy vállalja el a pécsi jelöltséget. Nagy György dr. kijelentette, hogy a képviselőjelöltséget elfogadja, de csak nyíltan republikánus programmal hajlandó telépni. A küldöttség visszautazott Pécsre, hogy az ügyben tovább tárgyaljon a pécsi függetlenségi párttal.

— Amerikában kötelező a tanulók fűrdése. A »Newyork Herald« közlése szerint a washingtoni közgyűlés miniszterium az Egyesült Államok valamennyi intézetének tanulói és tanítói részére kötelezővé tette a hetenként kétszer való fűrdést.

— Csittler Vilma hangversenye. A suboticei származású jeles énekművész hangversenyt nagy és jogszerű várakozás előzi meg. Az énekművész műsora a legteljesebb igényt is kielégíti. A szíval dalköltészet remekien kívül hat Schubert dalt fog énekelni s a Lakmó-ból, Figaró házasságából és a Bűvés vadászából egy-egy áriát. Zongorán Lányi Ernő fogja kísérni. A hangverseny csütörtökön fél kilenc órakor fog kezdődni a Városi Színházban. Jegyek a Jedinstvo és Heumann könyvkereskedésben s a hangverseny napján 7 órától kezdve a színházi pénztárnál kaphatók.

— Gyujtogatott egy elmebajos fiu. Pendicsics Milutin a majnai uti felüljárónál, a Pecárski-féle malom közelében lévő házának udvarán mintegy két kocsiira való szalma volt boglyába rakva. Pendicsicnek van egy beteg, elmebajos fia, akivel már sok baja volt, így többször beleugrott már az udvaron lévő kúba, de még mindenkor sikerült kimenteni. Hétfőn délután fél öt óra tájban egy őrizetlen pillanatban az elmebajos fiu felgyújtotta apjának szalmakaztát, amely nagy lángokban kezdett égni. A gyujtogatás után a fiu megint egyenesen a kuthoz szaladt és beleugrott. Osadalatoképpen azonban megint nem történt semmi baja és sikerült neki a kútból kímánsznia. Az azonnal kivonult tűzoltóság ezalatt az oltáshoz látott és a szélcsendes időben sikerült a tüzet olyan gyorsan lokalizálni, hogy az erősen veszélyeztetett háznak, sem pedig a közvetlen szomszédos háznak nem lett semmi bajuk.

TŐZSDÉ

Zürichi tőzsde. Szept. 26. (Zárlat.)

Devizák:	
London 2164	Bukarest 490
Páris 4135	Prága 630
Newyork 570	Zagreb 260
Berlin 530	Varsó 10
Milano 2395	Bécs 47
B.-pest. 090	Bélgianli 35

Bécsi tőzsde. Szept. 26. (Zárlat.)

Valuták:	
Font 7950	London 2120
Fr. Frank 15100	Páris 1930
Dollár 2110	Newyork 2120
Márka 1920	Berlin 1930
Lira 8600	Milano 2220
Magy. K 321	Budapest 315
Lei 1740	Bukarest 1690
Sokol 2225	Prága 930
Dinár 3670	Varsó 930
L. márká 34/4	Zürich 37900
Sv. Frank 37900	

Budapesti tőzsde. Szept. 26. (Zárlat.)

Valuták:	
Font 2300	London 2300
Fr. Frank 2550	Páris 4600
Dollár 630	Newyork 625
Márka 570-580	Berlin 560-570
Lira 550-570	Milano 2500
Lei 652-662	Bukarest 490-510
Sokol 37/4	Bécs 250-270
Dinár 1040-80	Zagreb 250-270
Napoleon 1930	Róma 29/4
Rubel 29/4	Varsó 13
L. márká 13	

Magyar hitelbank 1750, Salgó 5600, Rima 3325, Déli vasút 1650, Államvasút 3325, Angol-Magyar Bank 760, Hazai Bank — Ganz-Danubius 16800, Slavonia —, Nasici 14500, Általános Készén 8000, Papir 2975, Adria 7500, Atlantika 6200, Guttman —, Osztrák 550, Páris

Gabonapiac. Irányzat szilárd, Buza 1690-1890, Pestmegyei buza 1640-1675, rozs 1260-1280, takarmányrpa 1400-1500, sörbipa 1575-1675, zab 1420-1450, kukorica 1800-1850.

— Franciaország háború vesztesége. A francia hadi egészségügyi bizottság jelentést tett közzé Franciaországnak a háború folyamán emberanyagban szenvedett veszteségéről. A kimutatás szerint Franciaország a háborúban 1 millió 325,000 embert veszített, kik közül 674,700 harc közben, 260,000 sebesülés folytán, 175,000 betegségekben halt meg, 225,300 pedig akit, akik minden valószínűség szerint a harcra nem voltak alkalmasak, akik minden valószínűség szerint a harcra nem voltak alkalmasak, akik minden valószínűség szerint a harcra nem voltak alkalmasak.

(x) A Suboticei Műpártoló Kör október 1-én este »Képviseelő ur» című kacsagató bohózatot, október 2-án este »A régi szerető» című népszínművet mutatja be a Városi Színházban. Jegyek már kaphatók a kör helyiségében. 0000

(x) Alhambra-bar. Holnap, szerdán, lesz az Alhambra-bar variatőben a Keltner művészársaság jutalom- és bucsu-előadása. Ezek a kiváló artisták teljes mértékben bírák a kézség rokonzenéjét és bizonyos, hogy a holnapi, szerdai jutalom- és bucsu-előadásokra szívesen látják meg a közönséget az Alhambra-bar helyisége. Felép a három Hugos utóirhatatlan artista-produkcióikkal, amellyel világviszonyok kényes izlési közönségének tetszését is megnyerték. Az összes szerződött artisták a holnapi estén tudósok legjavát nyújtják, hogy minél fényesebb sikerrel tegyék az estét. A jegyek legnagyobb részét már elővételben vitték el. Előadás után parkettánc. A helyiség egész éjjel nyitva van.

— Tízmillió dollár az európai éhínségnek. Newyorkból jelentik: Amerikában kétszáz előkelő zsidó polgár elhatározta, hogy 14 millió dollárt ad össze az európai éhínség elleni akciára.

(x) Utazók és éjszakai, kik kisebb közönségi kereskedőket is látogatnak, nagy jutalékos melékijövedelemre tehetnek szert egy tömegük terjesztésével. Csakis megbízható és jó referenciákkal rendelkező urak szíveskedjenek ajánlataikat a Lustig-féle nap-táv-gyűjteményre benyújtani. 5883

(x) Roth Olga kozmetikai intésetében Reg. Alexandrova (Kossuth)-utlica 21. sz. alatt, az Angol-Magyar Bank palotájában, félméretben, modern szép-szépítő, arcbőrtámasztás, alkalmatlan hajszálak, parfümök, szemölcsök, szepők, márfoltok végleges eltávolítása. Kaphatók saját készítményei, kiváló hatású kenőcsök, puderek, gyógyszappanok, arcfehéritő és szepők-kenőcsök stb. 4712

(x) Az Etablissementben Elite szeptember 28-án, hétfőn, tartja jutalom- és bucsu-estélyét a közkezdelt Neszmélyi karmester, mely alkalmával a legjobb művész- és vendégcsapatok lépnek fel. Szigorúan családi műsor. Kezdeté pont 9 órakor. 8888

(x) Magyar műkedvelő-előadások a Városi Színházban. A Műpártoló Kör október hó 1-én este közönségre megismelti Géczy István a »Régi szerető» című népszínművét: 2-án délután mérsékelt helyárral gyermek- és népelelőadásnak megismelti Heltai Jenő »Naftalin» című kacsagató énekes bohózatát, este pedig új darabot ad elő a műpártoló agilis gárdája, Heltai Jenő és Rákosi Viktor »A képviselő ur» című kitaláló bohózatát. — Hiszik, hogy mindhárom előadás a jóteknységéről ismert körök a siker jegyében fog lefolyni, amennyiben a Műpártoló Körének már rég nem voltak oly intelligens és tehetséges tagjai, mint most. 5734

SPORT

A beográdi atlétikai verseny. Beográdból jelentik: Nagy érdeklődés mellett folyt le vasárnap délután a Beográdi Sport Club által rendezett országos atlétikai verseny, melyen több számban a résztvevő atléták országos rekordot is javítottak.

- Az egyes versenyek eredményei a következők:
- 100 méteres siktutás: 1. Bulik (Cordica) 11,2 mp.
 - 800 méteres távtutás: 1. Makay (Kikinda) 2 p. 19,4 mp.
 - 400 méteres siktutás: 1. Makay 58,8 mp.
 - Magasugrás: 1. Tenczku (Pancevo) 180 cm.
 - Díszuszatás: 1. Ambrózi Eóroy (Becakerek) 46,10 m.
 - 1500 méteres távtutás: 1. Makay 4 p. 56 mp.
 - Helyből távtutás: 1. Markovics (Beográd) 3,18 m. Országos rekord.
 - Kalmapácvetés: 1. Ambrózi 25,40 m.
 - Helyből magasugrás: 1. Ambrózi 134 cm.
 - Hármasugrás: 1. Ruzsics (Beográd) 12,71 m. Országos rekord.
 - 200 méteres siktutás: 1. Bulik 25,4 mp.
 - Sulydobás: Ambrózi 13,66 m.; 2. Jovanovic 12,56 m.
 - Távtutás: 1. Bulik 6,46 m.

A ZIDOVSKA BANKA
ZA BOSNU I HERCEGOVINU SARAJEVO

SUBOTICAI FIÓKJA

1921. jul. 1-én megkezdte működését

Elfogad betéteket folyószámlára és betétkönyvecskőre kedvező feltételek mellett. Végez kifizetéseket és átutalásokat a belföldön és a külföldre. Kedvező feltételek mellett nyújt kölcsönöket ingatlanokra és egyéb fedezetre. Minden év január 1-én és július 1-én heti befizetéses csoportokat alakít egy dinártól kezdődő egységbefizetésekkel. 3879

A betevők betéteik arányában kölcsönt is vehetnek igénybe.

HALLÓ!

UJ SZÜCSÜZLET

HALLÓ!

S. Minarevics első jugoslav sarajevói szücsüzletének fiókja Subotica, Karadjordjev-utrg 6. szám a barátok temploma mellett. — Nagy raktár mindennemű szőrmeürban, u. m. asztrégán és félsztrégán sapkák, festett rókkák különböző színekben és mindennemű egyéb jóminőségű szőrmeür. Eladás kicsinyben és nagyban.

HALLÓ!

UJ SZÖRMEÜZLET

HALLÓ!

Dimitrievics Juliska

fűzőterme

Subotica, Skotus Vlatov (Kölcsey) utlica 10 szám.

Ajánlja a n. é. hölgyközönségnek előrendű tolett és haszfűzőket, ugy halcsontos, mint halcsont nélkülieket, bakficsűzőket, melltartókat, egyesestartókat (Gradhatter) Tiszteltst javított elvallaok. Orvosi rendelésre haskörök a legszakszerűbben készülnék. Tanulóledny jeltvetetik.

Agrarna Zajednica (kao zadruga) u Oroslamoš.

Br. 66.

A megyei agrárhivatal 1921. évi aug. 30-ai 4400 sz. engedélye alapján az oroslamoši Agrarna Zajednica 1921. évi október hó 2-án d. e. 9 órakor az Oroslamoš melletti Simon pusztán nyilvános árverés alá bocsátja a következő állatok:

- 102 drb. 16 hónapos disznót,
- 649 drb. 9 hónapos disznót,
- 17 drb. 24 hónapos disznót,
- 25 drb. 3 éves öreg kandisznót,
- 25 drb. 9 hónapos fiatal kandisznót,
- 330 drb. 9 hónapos ürüt,
- 5 drb. bikát.

Az engedély alapján a vevő köteles a vételárat azonnal lefizetni, amire a járlatveleket azonnal megkapja.

Oroslamoš, 1921. szept. 22.

Stralić s. k. Oliv. aláírás s. k. elnök. ügyvezető.

Ignác Sándor

lakatos, villany-vízvezeték-szerelési vállalat

Subotica,

(Széchenyi) Zrinjski-utrg Dr. Klein ház. Gyümölcs-piac, Telefonszám 414. Elvállal minden e szakba vágó munkálatokat legszakszerűbb kivitelben a legjutányosabbárak mellett

„NIZZA“

pipere és toilette szappan békeanyagból előállitva kellemes illatú, jól habzik, a bőrt finomítja és puhítja. — Mindenütt kapható.

HALLÓ UJDONSÁGI!

Értőstem t. vevőközönségemet, hogy a meg-szűnt Racić és Cvrkusic cégből kitéptem és a sombri piacon, a nagy szerbiemplommal szemben (Princ Djordje-utlica 5. szám alatt)

RACIĆ GYÖRGY CÉG ALATT

teljesen új és modern fűszer, csemege, festék és gyarmatúru nagykereskedést rendeztem be. — Szakmába vágó összes cikkeket eredeti forrásból szereztem be és így módomban áll a legolcsóbb napiárban a n. é. közönség rendelkezésére bocsátani. A közönség partfogását kérve vagyok tisztelettel

RACIĆ GYÖRGY.